

សហគមន៍ខ្មែរក្រោមគ្រោះស្មើជាកំបង្វលប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាក្រោមក្នុងកម្មវិធីវិសិក្សា

ប្រភពព័ត៌មាន វិទ្យាស្ថានស៊ីសេរី ដោយ យាង សុជាតេត្តា ថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ព.ស.២៥៥៩ គ.ស.២០១៥

សហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម គ្រោងស្មើក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដាក់បញ្ចូលប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាក្រោម ទៅក្នុង កម្មវិធីវិសិក្សារបស់រដ្ឋ។ គម្រោងនេះ ធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីសហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម បានបញ្ចប់បេសកកម្មស្វែងរក ឯកសារកម្ពុជាក្រោមជាលើកទី២ នៅប្រទេសបារាំង ដើម្បីយកមកធ្វើជាឯកសារ និងដើម្បីបង្ហាញរដ្ឋាភិបាល វៀតណាម ដែលកន្លងមកបានអះអាងថា ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម មិនមែនជាទឹកដីរបស់ខ្មែរ ដែលបារាំង កាត់ទៅឱ្យ ប្រទេសវៀតណាម គ្រប់គ្រងនោះទេ តែវាជារបស់ប្រទេសវៀតណាម តាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ។

សហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម យល់ឃើញថា ឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងដែនដីកម្ពុជាក្រោម ដែលពួកគេ បានរកឃើញនៅប្រទេសបារាំង កាលពីពេលថ្មីៗនេះ នឹងរួមចំណែកធ្វើឱ្យកូនខ្មែរយល់កាន់តែច្រើនថែមទៀតអំពី ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ដែលបាត់បង់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់ប្រទេសវៀតណាម។

ប្រធានសហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម លោក ថាច់ សេដ្ឋា ដែលកន្លងមកបានដឹកនាំខ្មែរក្រោម យុវជននិងពលរដ្ឋខ្មែរ ធ្វើបាតុកម្មទាមទារឱ្យរដ្ឋាភិបាលវៀតណាម ទទួលស្គាល់ប្រវត្តិសាស្ត្រទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ពេលនេះលោកបាន បញ្ចប់បេសកកម្មស្វែងរកឯកសារជាលើកទី២ របស់លោកពីប្រទេសបារាំង រួចហើយ។

លោក ថាច់ សេដ្ឋា ឱ្យដឹងកាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា ថា ឯកសារដែលលោកស្វែងរកបានពីប្រទេសបារាំង មាន ទាំងអស់ជាង ៣ពាន់ទំព័រ ចំណែកផែនទីវិញមាន ២៧៥ផ្ទាំង។ លោកថា ឯកសារ និងផែនទីទាំងអស់នោះ គឺ ទាក់ទងទៅនឹងរឿងរ៉ាវដែលកើតមាននៅលើទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ក្នុងសម័យបារាំង គ្រប់គ្រង ជាពិសេស គឺ សន្និសីទ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនានារវាងបារាំង និងវៀតណាម ក្នុងការកាត់ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ទៅឱ្យវៀតណាម គ្រប់គ្រង។

ប្រធានសមាគមខ្មែរកម្ពុជាក្រោម លោក ថាច់ សេដ្ឋា ថ្លែងក្នុងពិធីខួប ៦៤ឆ្នាំ ថ្ងៃអាណានិគមនិយមបារាំង កាត់ ទឹកដីខ្មែរឱ្យរៀតរាម នាខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣។

លោក ថាច់ សេដ្ឋា ឱ្យដឹងដែរថា ក្រៅពីផែនទី និងឯកសារអំពីកម្ពុជាក្រោម ក្រុមការងាររបស់លោកក៏បានរក ឃើញឯកសារ និងផែនទីរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ផងដែរ។ យ៉ាងណា លោកថា ឯកសារ និងផែនទីទាំងអស់នេះ មួយចំនួនបានដល់ដៃរបស់ក្រុមលោករួចហើយ។ ចំណែកឯកសារសេសសល់ ក្រុមលោកកំពុងឱ្យគេថតចម្លង និង អាចបញ្ជូនមកកម្ពុជា នៅចុងខែតុលា។

យ៉ាងណា លោក ថាច់ សេដ្ឋា ថ្លែងថា ឯកសារ និងផែនទីដែលក្រុមការងារលោករកបាននេះ គឺមិនមែនសម្រាប់ យកមកផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយផែនទីរបស់រដ្ឋាភិបាលអ្វីនោះឡើយ តែសម្រាប់ធ្វើជាឯកសារយោងបម្រើដល់ការសិក្សា ស្រាវជ្រាវជាទូទៅរបស់សិស្ស និស្សិត និងអ្នកស្រាវជ្រាវអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ប៉ុណ្ណោះ។

លោកថា ក្រុមការងារលោកកំពុងបកប្រែឯកសារទាំងអស់នេះទៅជាភាសាខ្មែរ រួចបោះពុម្ពជាសៀវភៅចែកចាយ
ដោយឥតគិតថ្លៃទៅដល់ពលរដ្ឋខ្មែរ សិស្ស និងស្រ្តី ឬអ្នកស្រាវជ្រាវ ទៅតាមលទ្ធភាពថវិកាដែលមាន។ ក្រុម
លោកក៏គ្រោងយកឯកសារទាំងនេះទៅតម្កល់ទុកនៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ផងដែរ។ លើសពីនេះលោកថា
លោកក៏គ្រោងនឹងស្នើទៅកាន់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដាក់បញ្ចូលប្រវត្តិសាស្ត្រដែលដឹកនាំក្រោម ទៅក្នុង
កម្មវិធីសិក្សារបស់រដ្ឋដែរ៖ «ខ្ញុំចង់ស្នើគេឱ្យបញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីសិក្សាផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រឱ្យសិស្ស និងស្រ្តីបានដឹងពី
ប្រវត្តិសាស្ត្រក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួនពីអតីតកាល បច្ចុប្បន្ន ការបាត់បង់ហូរហែ ពីព្រោះប្រទេសជិតខាងគេរៀនរហូត
រហូតដល់គេបំភ្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ គេថារបស់គេ រឿងអីទឹកដីរបស់យើង យើងមិនខំប្រឹងរៀន ខំបណ្តុះបណ្តាលឱ្យ
យុវជន សិស្ស និងស្រ្តី ឱ្យយល់ពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន។ យើងនាំគ្នាទៅកាយកប់រហូត។ ដូច្នោះហើយខ្ញុំយល់ថា
ការដាក់ចូលទៅក្រសួងអប់រំ គឺមានសារសំខាន់ណាស់ បើសិនណាខាងរដ្ឋាភិបាលគិតថាជាប្រយោជន៍ដ៏សម្រាប់
ជាតិរបស់ខ្លួនឯង សម្រាប់យុវជន សិស្ស និងស្រ្តី ស្វែងយល់ពីប្រវត្តិសាស្ត្រខ្លួនឯង»។

ដែនដីកម្ពុជាក្រោម ត្រូវបានអាណានិគមបារាំង គ្រប់គ្រងចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៨៥៩។ រហូតដល់ថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ
១៩៥៤ បារាំង បានកាត់ទឹកដីនេះទៅឱ្យស្តេចវៀតណាម បាវ ដាយ (Bao Dai) គ្រប់គ្រង ដើម្បីជាផ្លូវយកកម្ពុជា
របស់ស្តេច បាវ ដាយ ទៅទប់ទល់នឹងកម្លាំងកុម្មុយនិស្តរបស់ លោក ហូ ជីមិញ (Ho Chi Minh)។ ការកាត់ទឹក
ដីកម្ពុជាក្រោម ទៅឱ្យវៀតណាម គ្រប់គ្រងនេះ បារាំង មិនបានឱ្យពលរដ្ឋខ្មែរជាម្ចាស់ស្រុកបានដឹងឡើយ។

បើទោះជាបែបនេះក្តី រដ្ឋាភិបាលវៀតណាម កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ បានថ្លែងថា ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម មិនមែន
បារាំង កាត់ឱ្យវៀតណាម គ្រប់គ្រងបន្តនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាទឹកដីរបស់វៀតណាម តាំងពីយូរយារមកហើយ។ ការ
ថ្លែងរបស់រដ្ឋាភិបាលវៀតណាម នេះ បានធ្វើឱ្យខ្មែរក្រោម និងពលរដ្ឋខ្មែរខឹងសម្បារជាខ្លាំង ហើយបាននាំគ្នាធ្វើ

បាតុកម្មទាមទារឱ្យរដ្ឋាភិបាលវៀតណាម ទទួលស្គាល់ប្រវត្តិសាស្ត្រទឹកដីកម្ពុជាក្រោម រហូតដល់មានការដុតកម្ទេច
ទង់ជាតិវៀតណាម មួយចំនួនផង។

ដំណើរស្វែងរកឯកសាររបស់សហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ពេលនេះ ក៏ជាផ្នែកមួយនៃបេសកកម្មរបស់ខ្មែរក្រោម ក្នុង
ការបញ្ជាក់ឱ្យរដ្ឋាភិបាលវៀតណាម ដឹងថា ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម មិនមែនជារបស់វៀតណាម តាំងពីយូរណាស់មក
ហើយនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាអតីតទឹកដីរបស់កម្ពុជា។

ខ្មែរក្រោមតវ៉ា ៦២០

ក្បួនហែរបស់បាតុកម្មខ្មែរក្រោមទាមទារឱ្យវៀតណាម សុំទោសជាសាធារណៈរឿងបំភ្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រទឹកដីកម្ពុជា
ក្រោម កាលពីថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤។ RFA/Ouk Savborey

អ្នកស្រាវជ្រាវប្រវត្តិសាស្ត្រនយោបាយ និងជាអនុប្រធានវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
លោកបណ្ឌិត សុខ ទូច មានប្រសាសន៍ថា លោកសាទរចំពោះការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្មែរក្រោមនេះ។ លោកបណ្ឌិត
សុខ ទូច ដែលថ្លែងចាត់ទុកឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រថាមានតម្លៃសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនោះ លោកមាន
ប្រសាសន៍ថា លោករីករាយនឹងទទួលយកឯកសារទាំងអស់នោះមកតម្កល់ទុក ប្រសិនបើខ្មែរក្រោមប្រគល់ទៅឱ្យ
រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។ លោកថា គេអាចប្រើឯកសារទាំងនេះធ្វើជាឯកសារយោង សម្រាប់បម្រើដល់ការសិក្សា
ស្រាវជ្រាវជាបន្តបន្ទាប់ទៀត៖ «យើងត្រូវបណ្តុះបណ្តាលប្រវត្តិសាស្ត្រ រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រជាដើមប្រវត្តិសាស្ត្រ យើង
ត្រូវតែដឹងឯកសារសម្រាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រ ខ្មែរត្រូវតែដឹង កុំឱ្យយើងនាំគ្នាបន្តបាត់ដីទៀត។ ខ្ញុំជឿថាវាមាន
សារសំខាន់»។

លោកបណ្ឌិត សុខ ទូច មានប្រសាសន៍ថា មូលដ្ឋានចំណេះដឹងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ពលរដ្ឋខ្មែរ ជាពិសេស គឺ យុវជន នៅមានភាពទន់ខ្សោយនៅឡើយ។

ចំពោះគម្រោងស្នើសុំបញ្ចូលប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាក្រោម ទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំ វិញ អ្នកនាំពាក្យ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា លោក រស់ សាលីន ឆ្លើយតបថា រាល់ការស្នើផ្សេងៗ ក្រសួងនឹងពិនិត្យមើលទៅ លើគោលការណ៍គរុកោសល្យជាមូលដ្ឋាន ថាតើវាចាំបាច់សម្រាប់សិស្សានុសិស្សយល់ដឹងពីកម្រិតមួយទៅកម្រិត មួយ ឬក៏វាមានការផ្សារភ្ជាប់គ្នាតាំងពីកម្រិតទាបរហូតដល់កម្រិតខ្ពស់ឬទេ? យ៉ាងណា លោកថាមានចំណេះដឹង ផ្សេងទៀត ដែលអ្នកសិក្សាអាចសិក្សាស្រាវជ្រាវស្វែងយល់ដោយខ្លួនឯងបាន តាមរយៈព្រឹត្តិបត្រតាមរយៈសៀវភៅ ឬព័ត៌មានជាទូទៅនៅខាងក្រៅ៖ «ចំណុចសំខាន់នៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា គឺយើងមិនអាចដាក់គ្រប់ទិដ្ឋភាពបានទេ យើងត្រូវដាក់នូវមុខវិជ្ជាណាដែលជាមុខវិជ្ជា ដែលកំណត់តាមក្រឹត្យក្រមគរុកោសល្យដែលត្រូវបញ្ចូល។ ដូច្នោះ ហើយ ក្រសួងមានអនុគណៈកម្មការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួង គឺពិនិត្យមើលលើទិដ្ឋភាពទាំងអស់នេះ»។

បើទោះជាកម្ពុជាក្រោម ជាអតីតទឹកដីដ៏ធំរបស់ខ្មែរក្តី ប៉ុន្តែរហូតមកទល់ពេលនេះ នៅមានពលរដ្ឋខ្មែរមួយចំនួនមិន ទាន់ស្គាល់កម្ពុជាក្រោម ច្បាស់នៅឡើយ ខ្លះនៅមិនទាន់ទាំងដឹងថា តើទឹកដីកម្ពុជាក្រោម នៅកន្លែងណា ឬលាត សន្លឹងពីណាដល់ណាឡើយ?

លោក ថាច់ សេដ្ឋា មានប្រសាសន៍ថា លោកចង់ឲ្យសិស្សនិស្សិតខ្មែរដែលជាទំពាំងស្នងឫស្សី ដឹងពីប្រវត្តិសាស្ត្រ របស់កម្ពុជាក្រោម ពិសេសប្រវត្តិសាស្ត្រដែលកម្ពុជា បាត់បង់ទឹកដីទៅប្រទេសជិតខាង ដើម្បីអាចឲ្យពួកគេរៀន សូត្រពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងចេះនាំគ្នាការពារទឹកដីដែលនៅសេសសល់ឲ្យបានគង់វង្ស កុំឲ្យជាន់ដានប្រវត្តិសាស្ត្របន្ត ទៀត។